

[Karl Olsen.]

Efter 2½ års regering gik ministeriet Eriksen-Kraft til valg den 21. april, som det rigtigt er sagt af den højtærede indenrigsminister, i uopsagt stilling. De afholdte valg til folketing og landsting var jo en følge af grundlovsforslagets gennemførelse i overensstemmelse med den gældende grundlovs § 94.

Når man tager i betragtning, at denne regering og dens partier for at rette vor økonomiske stilling op har måttet gennemføre foranstaltninger, der har været meget lidt populære, har måttet pålægge befolkningen tunge byrder, så kan valgdagens resultat for regeringen i dens helhed ikke siges at være ringe. Vel mistede det konservative folkeparti 6 500 stemmer — og blandt årsagerne hertil er utvivlsomt, at et stort antal konservative vælgere ikke forstod, at selve grundlovssagen spillede en underordnet rolle ved valget, samt at dansk samlings 16 000 stemmer utvivlsomt delvis var hentet blandt konservative vælgere.

Disse årsager er meget at beklage. At en del konservative vælgere i provinsen, især i Jylland, er blevet hjemme på grund af grundlovspolitikken, må beklages ikke alene ud fra et partimæssigt synspunkt, men også med tanken på folkeafstemningsdagen den 28. maj. Jeg føler mig dog overbevist om, at det vældige flertal af konservative vælgere har forstået det rigtige og nødvendige, der er sket gennem partiets indsats i forfatningspolitikken, og på afstemningsdagen vil møde frem og give forslaget deres stemme.

At de folk, der har ansvaret for dansk samling, har turdet tage ansvaret for at splitte borgerlige stemmer i den politisk vanskelige passage, som dette valg var udtryk for, fylder en med dyb forundring. Det er trist at se 16 000 stemmer destrueret så grundigt. Man må håbe, at dette partis ledelse klart erkender nederlaget og ved det kommende efterårsvalg afholder sig fra at gentage sin makabre spøg.

Men det afgørende var dog, at regeringspartierne som helhed betragtet gik 12 000 stemmer frem. Konservative tabte 1 mandat, venstre vandt 1, socialdemokratiet vandt 2, ligevægtsforholdet 59—59 var blevet forrykket til nu 59 for regeringen og 61 for socialdemokratiet. Denne regering var trådt

til som største mindretal, da regeringen Hedtoft gav op i oktober 1950. Dens parlamentariske basis var de to regeringspartier, og den har i den forløbne tid måttet klare sig igennem fra sag til sag med det flertal, den i det enkelte tilfælde har kunnet skabe sig. Den har ikke i noget tilfælde stået overfor et mistillidsvotum fra den anden regeringsmulighed: socialdemokratiet. Denne regering har i dette høje ting haft nøjagtig samme parlamentariske stilling som i sin tid ministeriet Hedtoft: alene sine to partiers 59 mandater.

Vi søgte i den forløbne valgkampagne at pege på nødvendigheden af at styrke regeringsblokkens partier. Vi kender resultatet: 61 socialdemokrater, 59 til regeringspartierne.

Valgnattens første kommentar var det ærede medlem hr. H. C. Hansens krav om regeringens tilbagetræden. Han fik sit ønske opfyldt, da den højtærede statsminister kort efter meddelte, at regeringen demissionerede. Det ærede medlem hr. H. C. Hansen krævede valgnatten endvidere, at socialdemokratiet skulle til magten. Jeg skal ikke gennemgå de sidste 14 dages politiske udvikling, men blot indskrænke mig til at konstatere, at i dag sidder ministeriet Eriksen-Kraft stadig med regeringsansvaret i dette land, sidder med sine 59 mandater bag sig og med tilsagn om støtte fremover fra det radikale venstre og retsforbundet. Det ved det ærede medlem hr. H. C. Hansen, men alligevel har han på Fælleden bebudet at ville konstatere dette faktum ved at stille et mistillidsvotum til statsministeren.

Denne rigsdag har een stor og samlende opgave: bekræftelsen af grundlovsforslaget. Den bør være den store samlende optakt til vælgerfolkets ja til forslaget på folkeafstemningsdagen. Det gør derfor et forstemmende indtryk, at det ærede medlem hr. H. C. Hansen og hans parti tager anledning til ved behandlingen af tillægsbevillingsloven at lægge op til en politisk storvask. Og hvorfor gør han det, kan man spørge? Fordi hans parti ikke i dette høje ting har nydt den fornødne tillid til, at en socialdemokratisk mindretalsregering har kunnet dannes. Det er jo i al sin enkelhed kernen i den foreliggende sag.

En socialdemokratisk mindretalsregering har ikke kunnet dannes. Denne regering